

DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Alina Covaci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la
contestarea actului administrativ defavorabil și obligarea de a emite actul
administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
împotriva hotărârii din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La data de 21 octombrie 2019, Alina Covaci a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat să fie
anulat răspunsul nr. C-2127/19 din 27 septembrie 2019 a Casei Naționale de
Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească,
calculeze și să-i achite indemnizația pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea
copilului, xxxxx, de la 27 ianuarie 2019, până xxxxx, în mărime de 30 % din solda
soțului Andrei Covaci (f.d.2-3).

Prin hotărârea din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
acțiunea a fost admisă. A fost anulat răspunsul nr. C-2127/19 din 27 septembrie 2019
a Casei Naționale de Asigurări Sociale. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost
obligată să-i stabilească, calculeze și să-i achite Alinei Covaci indemnizația pentru
concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului, xxxxx de la 27 ianuarie 2019,
până la vârsta de 3 ani, în mărime de 30 % din solda soțului Andrei Covaci (f.d.77-
87).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 10 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Alina Covaci (f.d. 76)

Ulterior, la data de 21 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale depus motivarea apelului (f.d. 92-94).

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost declarat inadmisibil (f.d.97-98).

La data de 04 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri, prin care să fie repusă în termenul de declarare a apelului (f.d. 101-103).

În susținerea recursului a indicat că a omis termenul de depunere a motivării apelului din considerentele, că în perioada 09 septembrie 2020 -10 octombrie 2020, reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale s-a aflat în concediu medical și astfel a fost în imposibilitate să respecte termenul legal de depunere a motivării apelului.

De asemenea, Casa Națională de Asigurări Sociale a subliniat că a recepționat hotărârea motivată la data de 04 septembrie 2020, astfel considerând că urmează să fie repusă în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 21 octombrie 2020, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul poștei electronice, la data de 23 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d.99, 99 verso).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, la data de 04 noiembrie 2020, este în termen (f.d.101- 103).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că prin hotărârea din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Alina Covaci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil și obligarea de a emite actul administrativ favorabil a fost admisă. A fost anulat răspunsul nr. C-2127/19 din 27 septembrie 2019 a Casei Naționale de

Asigurări Sociale. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să-i stabilească, calculeze și să-i achite Alinei Covaci indemnizația pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului, Maxim Covaci, de la 27 ianuarie 2019, până la vârsta de 3 ani, în mărime de 30 % din solda soțului Andrei Covaci (f.d.77-87).

La data de 10 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Alina Covaci (f.d. 76).

Ulterior, la data de 21 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale depus motivarea apelului (f.d. 92-94).

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost declarat inadmisibil (f.d.97-98).

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar Casa Națională de Asigurări Sociale nu a solicitat repunerea în termen.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat la data de 02 iulie 2020 (f.d.73).

Iar, la data de 10 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii (f.d.76).

Concomitent, potrivit materialelor cauzei, la data de 04 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, recurentei, Casei Naționale de Asigurări Sociale, i-a fost notificată hotărârea motivată din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele dosarului (f.d.89).

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, este de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate și a început să curgă de la data de 05 septembrie 2020, zi de sâmbătă și a expirat la data de 05 octombrie 2020, zi de luni.

La caz, motivarea apelului a fost depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 21 octombrie 2020, peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege, adică prea târziu.

Conform art. 237 alin.(1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care

confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Astfel, pînă la ședința de judecată stabilită pentru data de 21 octombrie 2020, dar și în cadrul ședinței de judecată, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a înaintat instanței de apel cerința de repunere în termen a apelului, deși a prezentat apelul în afara termenului legal.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurente, precum că reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost în imposibilitate să respecte termenul legal de depunere a motivării apelului, deoarece în perioada 09 septembrie 2020 - 10 octombrie 2020, s-a aflat în concediu medical.

Or, Casa Națională de Asigurări Sociale este o autoritate publică autonomă, cu statut de persoană juridică, avînd mai mulți angajați în secția respectivă.

În speță, hotărîrea motivată din 02 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată recurente, Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal, la data de 04 septembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele dosarului (f.d.89).

Mai mult, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a înaintat instanței de apel cerința de repunere în termen a apelului.

Iar, în cazul examinării unui apel tardiv, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în

obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și se menține încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan